

Tilsynsrapport for skoleåret 2008/ 09.

Formålet med den årlige tilsynsrapport er beskrevet i lovgrundlaget for de frie grundskoler i bek. nr. 764 af 3. juli 2006, hvor hovedopgaven består i at vurdere, om undervisningen i friskolen "står mål med undervisningen i folkeskolen".

Med bestyrelsens og skoleledelsens godkendelse, er det aftalt, at tilsynet består af følgende elementer :

1. – møde med skolens bestyrelse om skolens overordnede ide, værdier, planer, visioner og forventninger til tilsynet. Mødet afholdt juni 2008, forud for skolens etablering/ åbning i august 2008.
2. – møde med skoleledelsen afholdt den 26. august 2008, hvor skolens timefordelingsplaner, fagplaner og øvrige strategier blev gennemgået og drøftet. Det aftaltes endvidere, at den tilsynsførende tilbragte en dag på skolen ultimo 2008.
3. – tilsynsbesøg på skolen fredag den 21 nov. 2008, hvor den tilsynsførende fulgte undervisningen i en enkelt klasse, samt skolens øvrige fællesaktiviteter den pågældende dag. Tilsynsbesøget afsluttes med en evaluering, med deltagelse af de involverede lærere samt skolelederen og den tilsynsførende.
4. – vurderinger og konklusioner på tilsynet 2008/ 09.
5. – når det bliver aktuelt, at skolens ældste elever har deltaget i folkeskolens afgangsprøver, vil en vurdering og sammenligning af elevernes opnåede prøveresultater indgå i tilsynet. Ligeledes vil andre testresultater, f.eks. standardiserede læseprøveresultater, kunne indgå i tilsynets vurdering af skolens undervisningsniveau. Herudover kan indgå andet relevant dokumentationsmateriale, der afspejler skolens undervisning.
6. – forslag til opmærksomhedsfelter og andre ideer til udvikling af kvaliteten i skolen og dens undervisning.

Hovedkonklusion.

På baggrund af ovenstående, og især overværelse af undervisningen og den efterfølgende evaluering, er det tilsynets opfattelse, **at undervisningen på Bjerregrav friskole, på alle observerede parametre, fuldt ud står mål med undervisningen i folkeskolen.**

Herudover bør det fremhæves, at **på områder som omgangsform, trivsel, seriøsitet, engagement, faglighed og rammer, ligger Bjerregrav friskole klart over, hvad der kan forventes i en gennemsnitlig folkeskole.**

Indtryk og vurderinger fra tilsynsbesøget.

Omgangsform.

Det første indtryk man møder på Bjerregrav friskole, er en bemærkelsesværdig ro, venlighed og på alle måder en afslappet og uhøjtidelig omgangsform. Alle, både børn og voksne, omgår hinanden med smil og

varme og en selvfølgelig respekt i en grad, der giver maksimal plads til skolens egentlige opgave: læring, udvikling og dannelse.

Således foregår morgensang for alle skolens elever (ca.160) i en atmosfære af fællesskab og afslappet rutine. Forsamlingen bringes til samling og ro ved at den "trearmede" tændes. Ingen skaber ro ved at hæve stemmen.

Ikke en eneste gang i løbet af skoledagen hørtes en voksen, eller et barn for den sags skyld, hæve stemmen for at trænge igennem med sit budskab. Det er et enestående udtryk for en respektfuld og højt udviklet omgangsform, som sjældent findes på en skole med ca.185 levende mennesker.

Undervisning.

Det er indlysende at overværelse af undervisningen selvsagt er et øjebliksbillede af klassens kontinuerlige og daglige arbejde. Det er også synligt, at klassen, både elever og lærere, er påvirket af tilstedeværelsen af fremmede tilsynsførende i undervisningen. Når der "lægges til og trækkes fra" fra denne udefra kommende faktor, er det alligevel muligt at vurdere det, der professionelt foregår i undervisningen.

Undervisningen omfattede 2 lektioner dansk i 5. klasse, matematik, bevægelse og historie i samme klasse.

Det var på forhånd aftalt med klasselæreren, at tilsynet i undervisningen ville fokusere på:

- lærerens ledelse af klasserummet/ tydeligheden,
- faglige udfordringer og mål
- udfordringer for alle elever, differentieret undervisning, og
- i hvor høj grad eleverne er selvhjulpne

Undervisningen var i alle lektioner veltilrettelagt, godt forberedt og gennemtænkt med blik for den pågældende elevgruppe. Alle materialer var klar og til stede i lokalet, når det skulle bruges. Lærernes undervisning var præget af en optimal kontakt, god og tydelig instruktion uanset det var ledelse af klassesamtale, individuelt arbejde, pararbejde eller mindre gruppesessioner.

Eleverne var "med" i undervisningen, og der blev brugt minimal tid på korrektion af elevadfærd, eller andre forstyrrende elementer. Alle lektioner var præget af maksimal tilstedeværelse, opmærksomhed, arbejdsomhed, hjælpsomhed på et højt niveau. Derudover var der plads til varme, smil og kvikke bemærkninger, der tilsammen giver et optimalt undervisningsklima.

Det er en selvfølge, at læsesvage elever fik teknisk eller anden konkret hjælp til at tilegne sig stoffet på anden vis.

Elevernes faglige præstationer spænder meget vidt, idet et par elever er integreret med støtte i klassen, pga. svage forudsætninger. Generelt præsterer eleverne flot og alderssvarende, enkelte elever præsterer (skriftligt) danskarbejde) på et meget højt og usædvanligt niveau for klassetrinnet. **Meget flot.**

I dagens *bevægelsesmodul* på et kvarter, var alle elever i gang med forskellige former for aktivitet tilpasset klassetrinnet. Leg, løb, spil osv.

Skolens yngste 4 klasser (ca. 80 elever) var samlet i skolens gymnastiksal med én lærer der ledte en fælles dans/ leg til musik. En sjælden dynamisk, kompetent og varm lærerudstråling fik denne bevægelsession til at fremstå helt unik og vellykket. Med ro, overblik, tydelighed og en enestående musikalitet blev denne bevægelsesleg gennemført med fælles smil og glæde. **Undervisning kan i enkelte øjeblikke fremstå næsten kunstnerisk betagende.**

Evaluering.

Umiddelbart efter skoledagens fælles afslutning for alle, holdt lærerne, skolelederen og den tilsynsførende fælles evaluering og feed back af dagens undervisning.

Temaer som: god undervisning, elevernes udvikling og abstraktionsniveau, klassesamtale, respons, udstråling, mimik og gestik blev drøftet. Lærerne var meget interesserede i feed back på især egne/

personlige virkemidler. Lærerne evnede på udmærket vis at reflektere over egen praksis og på udvikling af den "fine mekanik" i undervisningen, hvor lærerens personlige stil og evner er så afgørende for succes. Det blev drøftet/ anbefalet at arbejde videre, evt. med video som praktisk hjælp i de enkelte lærerteams, for at sætte fokus på og udvikle den enkelte lærers virkemidler i undervisningen.

Opmærksomhedsfelter og anbefalinger:

- det anbefales, at der til stadighed arbejdes med en samlet faglig progression i de enkelte fag på skolen, således den i forlængelse af "klare mål" fremstår sammenhængende
- det anbefales, at skolens lærere mere systematisk arbejder med udvikling af den enkelte lærers personlige stil og bevidsthed om virkemidler
- det anbefales, at skolen indgår i faglige fællesskaber og netværk i lokalområdet, således både børn og voksne føler sig som/ bliver en del af et større fællesskab, på trods af den særlige status som friskole (med de fordele og ulemper det giver). Det må nøje overvejes, i hvilke sammenhænge og netværk det vil være hensigtsmæssigt at indgå. Her tænkes lærerfaglige netværk, fælles kulturelle arrangementer for eleverne osv.

Viborg 23. november 2008,

Karl Engelbrecht,
Tilsynsførende.